

YTTRANDE

Datum
2022-09-21
Ert datum
2022-06-07

Dnr
STY 2022-412
Er referens
Fi2022/01778

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Nya krav på betaltjänstleverantörer att lämna uppgifter (SOU 2022:25)

Tullverket har granskat betänkandet mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Sammanfattning

Uppgifterna som Skatteverket inhämtar från Cesop kommer få användas till vissa specificerade ändamål. En del av dessa ändamål ligger inom Tullverkets uppdrag, t.ex. fastställande av tull och olika typer av skatter. Tullverket är dock i begränsad omfattning omnämnd i betänkandet, och har inte heller varit del av utredningen. Tullverket bör ha lika goda förutsättningar som Skatteverket att använda sig av uppgifterna i enlighet med användningsbegränsningarna.

Utredningen har inte närmare analyserat om gällande bestämmelser medger ett utlämnande av uppgifterna från Skatteverket till Tullverket. Tullverket anser att en sådan analys bör göras i det fortsatta lagstiftningsarbetet och att den lättnad i sekretessen som krävs för sådant utlämnande bör övervägas och föreslås.

Tullverkets ställningstagande

De uppgifter som kommer lämnas från betaltjänstleverantörer och som kommer hämtas in från Cesop kommer innehålla omfattande information om gränsöverskridande betalningar. Tullverket ser flera möjliga användningsområden avseende dessa uppgifter både i verkets fiskala och brottsbekämpande verksamhet. Om det rör sig om information om betalningsmottagare i tredje land skulle uppgifterna t.ex. kunna användas för att konstatera felaktigheter i deklarerade värden, vilket skulle kunna leda till att Tullverket kan fastställa rätt tull och andra skatter. Tullverket ser även ett möjligt användningsområde i att med hjälp av uppgifterna kartlägga betalningsströmningar i syfte att utreda och upptäcka t.ex. vapen- eller narkotikasmuggling. Efter att ha granskat betänkandet önskar Tullverket framföra att verket skulle ha begränsade möjligheter att ta del av uppgifterna utifrån förslaget.

Tullverket noterar att uppgifterna som betaltjänstleverantörer kommer lämna till Skatteverket kommer förvaras i beskattningsdatabasen och vara föremål för absolut sekretess. Tullverket noterar vidare att det i betänkandet anförs att uppgifterna kommer

behandlas i beskattningsdatabasen enligt 2 kap. 3 § andra stycket SdbL¹. Tullverkets rätt till uppgifter ur skattedatabasen enligt 5 § SdbF² innefattar inte uppgifter som avses i 2 kap. 3 § andra stycket SdbL. Mot bakgrund av detta gör Tullverket bedömningen att verket bara i särskilda fall skulle kunna ta del av uppgifterna, bl.a. inom ramen för en särskilt beslutad samverkan enligt LUS³ eller efter begäran med stöd av 10 kap. 27 § OSL⁴.

Vad gäller uppgifterna som Skatteverket inhämtar från Cesop i syfte att utreda mervärdesskattebedrägerier, framgår av artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete⁵ att dessa uppgifter efter kontroll mot andra uppgifter om skatt får användas till vissa angivna ändamål. Bland annat får uppgifterna användas för fastställande av tull samt olika typer av skatter, vilket ligger inom Tullverkets uppdrag. Tullverket ska fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas. Tullverket är en beskattningsmyndighet och har i den egenskapen ett uppdrag som motsvarar Skatteverkets. Tullverket noterar dock att även dessa uppgifter kommer förvaras i beskattningsdatabasen och vara föremål för sekretess.

Tullverket bör utifrån ändamålsbegränsningarna i artikel 55 i förordningen om administrativt samarbete ges samma möjligheter som Skatteverket att använda sig av uppgifterna som inhämtats från Cesop efter att dessa kontrollerats mot andra uppgifter om skatt. Eftersom uppgifterna kommer vara föremål för sekretess hos Skatteverket krävs att det finns sekretessbrytande bestämmelser till förmån för Tullverket som möjliggör utlämnande. Det vore otillfredsställande om Skatteverket har möjlighet att ta del av uppgifterna från beskattningsdatabasen och använda dessa i enlighet med användningsbegränsningarna, utan att det finns rättsliga förutsättningar för Tullverket att göra detsamma. Det kan konstateras att det inte framgår av utredningen hur Tullverket eller andra myndigheter med stöd av befintliga sekretessbrytande bestämmelser kan tänkas ta del av uppgifterna.

Vilka uppgifter Tullverket har rätt till ur beskattningsdatabasen framgår av 5 § SdbF. Denna rätt omfattar endast vissa särskilt angivna typer av de uppgifter som anges i 2 kap. 3 § SdbL. Tullverket anser det oklart utifrån betänkandet hur uppgifterna som inhämtas från Cesop ska kategoriseras i förhållande till dessa punkter. Vidare är rätten till utlämnande med stöd av 5 § SdbL begränsat till uppgifter om personer som kan antas vara skyldiga att betala tull och andra typer av skatter, eller som annars är föremål för Tullverkets kontrollverksamhet. Tullverket bör främst vara intresserad av uppgifter som avser betalningsmottagare i tredje land. I de flesta fall kommer dock betalningsmottagaren inte vara en person som kan antas vara skyldig att betala t.ex. tull eller vara föremål för Tullverkets kontrollverksamhet. Vid import av varor är det istället den som importerar varorna som i regel är betalare. Eftersom uppgifterna om de som skickat gränsöverskridande betalningar är anonymiserade ser

¹ Lag (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

² Förordning (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

³ Lag (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet.

⁴ Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

⁵ Rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

Tullverket en tydlig risk att Skatteverket gör bedömningen att uppgifterna i Cesop inte omfattas av 5 § SdbF.

Övriga befintliga sekretessbrytande medger utlämnande av uppgifterna från Cesop till Tullverket endast i enskilda fall. För att Tullverket ska kunna få del av och använda uppgifterna för t.ex. fastställande av tull och andra skatter i enlighet med artikel 55.1 i förordningen om administrativt samarbete bör ytterligare lättnader i sekretessen övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ärendets handläggning

I detta ärende har överdirektören Fredrik Holmberg beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Sebastian Nessmar. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Fredrik Holmberg

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben
Kommunikationsavdelningen
Tullkriminalavdelningen
Underrättelseavdelningen
Uppbördsavdelningen